

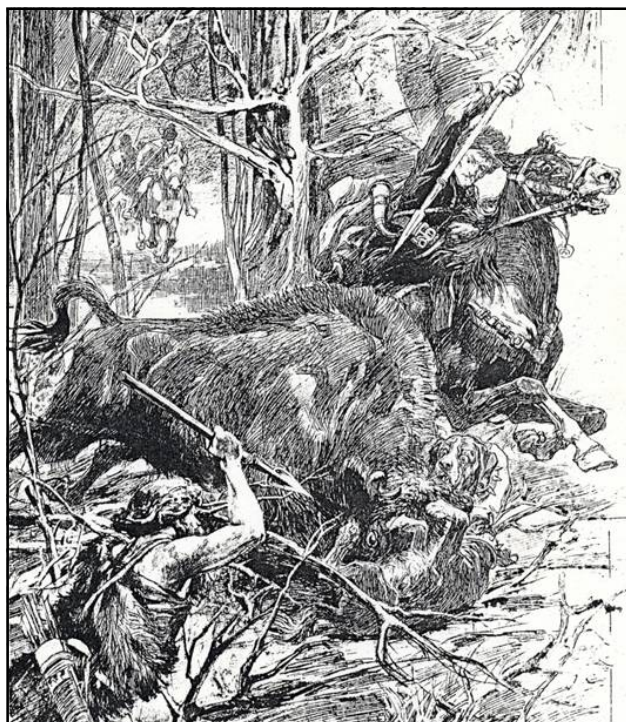
ŻUBR

GATUNEK KLUCZOWY
DLA ZACHOWANIA
RÓŻNORODNOŚCI
BIOLOGICZNEJ

RAFAŁ KOWALCZYK

Instytut Biologii Ssaków
Polskiej Akademii Nauk
Białowieża

Król Polski Władysław Jagiełło
(1386-1434)

Rozsiewanie nasion przez żubry

Liczba gatunków roślin rozsiewanych przez żubry - 178

Liczba gatunków roślin w porcji kału – 15

Liczba siewek roślin kielkujących z jednej porcji kału – 146

Por. B. Jaroszewicz

Gatunki roślin	Udział
Leśne	43,1%
Łąkowe	35,3%
Synantropijne	21,6%

Jaroszewicz i in. 2009. Forest Ecol. Manag. 258: 11-17

Rozsiewanie nasion przez żubry

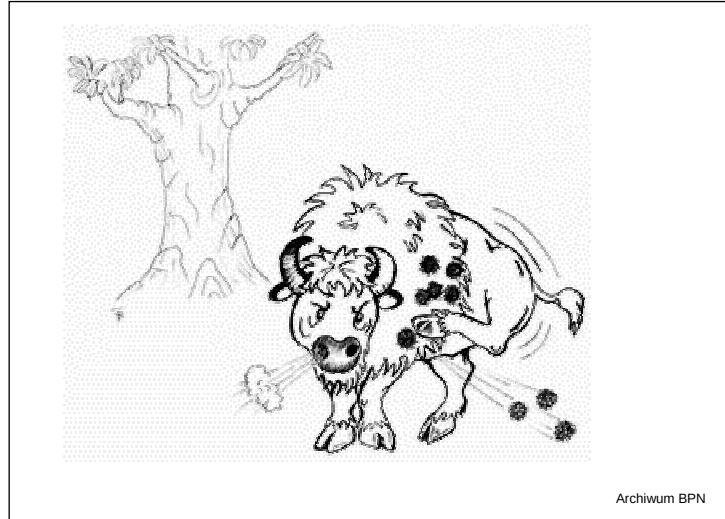
56% gatunków – brak
morfologicznych
przystosowań do rozsiewania

Siewki tych gatunków
stanowiły 79% kielkujących
roślin

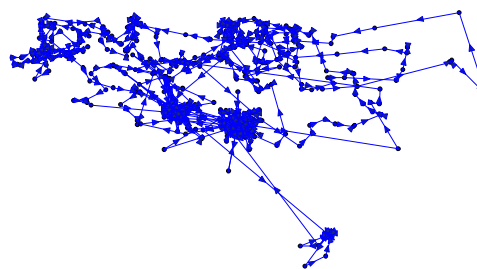
1 mm

Jaroszewicz i in. 2009. Forest Ecol. Manag. 258: 11-17

Rozsiewanie nasion przez żubry

Rozsiewanie nasion przez żubry

Dzienne prostoliniowe przemieszczenia żubrów

Średnio: 1,6 km

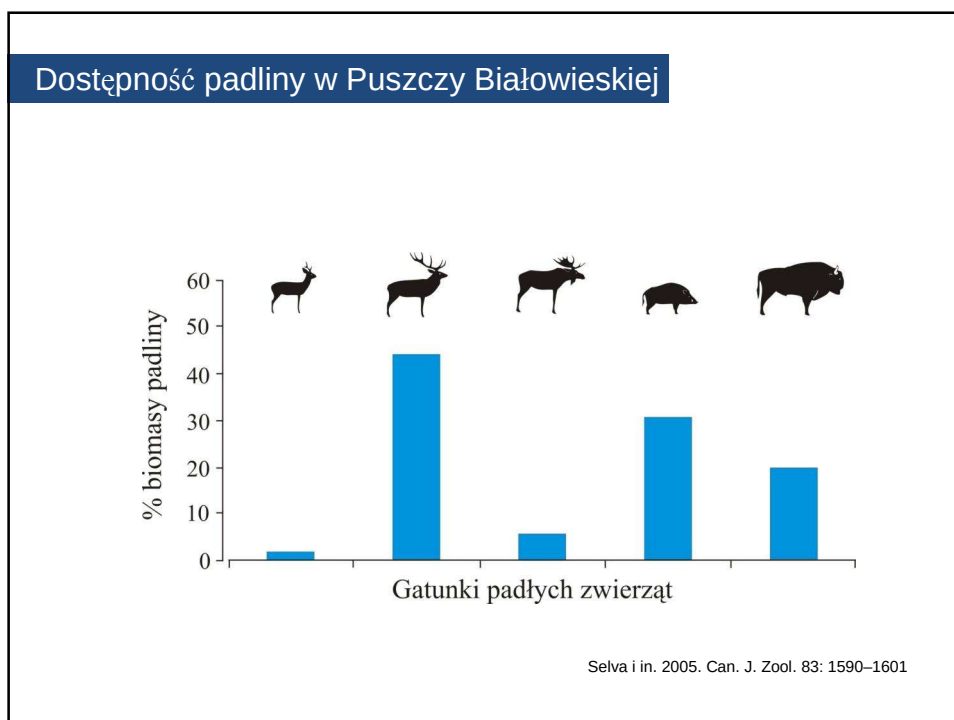
Maksymalnie: 14,5 km

Kowalczyk i in. dane niepubl.

Rozsiewanie nasion przez żubry

**Na padlinie w Puszczy Białowieskiej stwierdzono żerowanie
36 gatunków zwierząt: 22 gatunki ptaków i 14 gatunków ssaków**

Selva i in. 2005. Can. J. Zool. 83: 1590–1601

Fot. J. Walencik

Gatunki zwierząt żerujące na padlinie żubra w Puszczy Białowieskiej

Gatunek	% obserwacji

Kruk	71,8%

Lis	40,7%

Wilk	29,3%

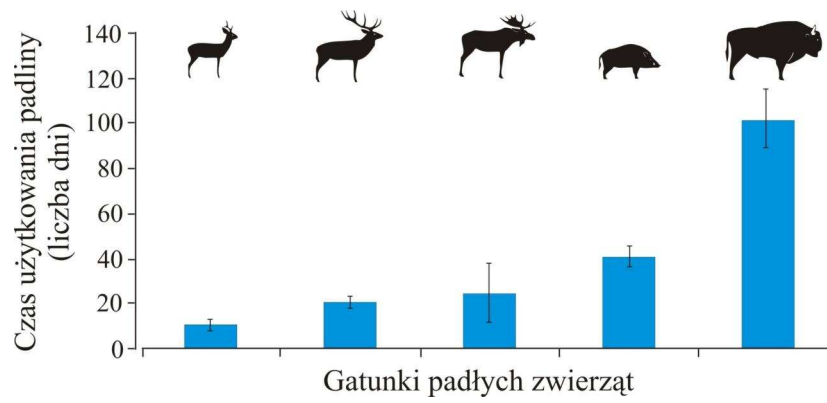
Myszołów	22,9%

Jenot	19,9%

Orzeł bielik	16,3%

Użytkowanie padliny przez zwierzęta padlinożerne w Puszczy Białowieskiej

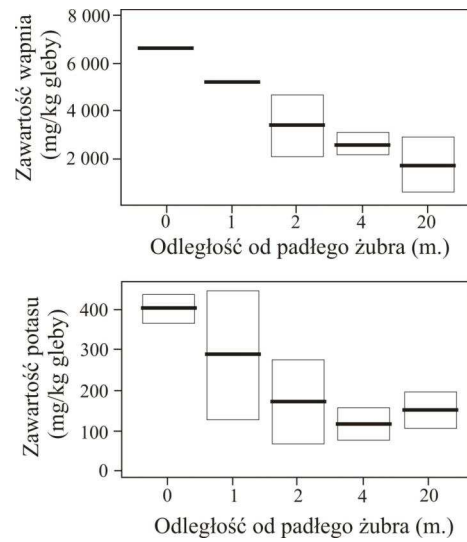

Selva i in. 2005. Can. J. Zool. 83: 1590–1601

Zawartość pierwiastków w glebie w sąsiedztwie padłych żubrów (po 3 latach)

Melis i in. 2007. Ecol. Res. 22: 807-813

Żubr....

...odegrał kluczową rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej Puszczy Białowieskiej;

...jest istotnym elementem wielu procesów ekologicznych i łańcucha pokarmowego;

...spełnia rolę gatunku-parasola, którego ochrona sprzyja innym gatunkom zwierząt i roślin.